

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000241

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-06-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН №1329 від 07.10.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Береза Юлія Олександрівна

2. Yuliia Bereza

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-1705-3015

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-05-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 65.356.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.12

Тема дисертації:

1. Економічні та організаційно-правові засади розвитку корпоративного управління в менеджменті суб'єктів аграрного бізнесу
2. Economic and organizational and legal principles of corporate governance development in the management of agrarian business entities

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню складного наукового завдання обґрунтуванні теоретичних, методичних і практичних засад ідентифікації та імплементації економічних й організаційно-правових засад розвитку корпоративного управління в менеджменті суб'єктів аграрного бізнесу. Виконана систематизація та узагальнення теоретико-методичних підходів до формування корпоративного управління з подальшим уточненням його сутності для поглибленого та всебічного розуміння фундаментальних понять цієї сфери. Розкрито специфічні особливості розвитку корпоративних структур аграрного бізнесу та формування корпоративних відносин між внутрішніми і зовнішніми учасниками з метою врахування особливостей механізмів та систем корпоративного управління. Проаналізовано тенденції розвитку корпоративних

формувань в аграрному секторі економіки України для забезпечення їх ефективної адаптації до умов динамічних змін внутрішнього та зовнішнього середовища. Обґрунтовано шляхи вдосконалення організаційної структури управління та моделі виробничо-управлінської структури корпоративних формувань із застосуванням процесного підходу, спрямованих на підвищення системної цілісності корпоративного управління в суб'єктах аграрного бізнесу. Удосконалено методичні засади визначення рівня корпоративного управління з метою забезпечення розширених можливостей їх практичного застосування у діяльності вітчизняних підприємств-суб'єктів аграрного бізнесу. Розроблено методичні підходи до формування та застосування підсистеми ризик-менеджменту суб'єктами аграрного бізнесу, що сприятиме мінімізації ризиків у процесі корпоративного управління. Раціоналізовано процес формування корпоративного управління із застосуванням економетричного моделювання, зорієнтованого на досягнення прогнозованих результатів діяльності суб'єктів аграрного бізнесу. Обґрунтовано концептуальні засади розвитку корпоративного управління суб'єктів аграрного бізнесу, які включають визначення, систематизацію й інтеграцію організаційно-правових форм корпоративних структур, формування і функціонування органів управління корпоративними утвореннями, класифікацію видів та визначення суб'єктів корпоративних відносин, а також впровадження відповідних моделей, кодексів, стандартів і механізмів корпоративного управління з метою підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств. Удосконалено наукове тлумачення сутності дефініції «корпоративне управління» як системної цілісності, що включає такі ключові компоненти: механізми управління організаційного, економічного, соціально-психологічного та іншого характеру; корпоративні форми організації діяльності суб'єктів економічних відносин і моделі корпоративного управління; комплекс корпоративних відносин, орієнтованих на врегулювання прав та інтересів учасників корпоративних структур, формування та ефективне використання корпоративної власності завдяки чіткому розмежуванню функцій власності й управління; вирішення стратегічних і оперативних завдань; знеособлення внесків учасників, що дозволяє мінімізувати конфлікт інтересів та сприяє підвищенню ефективності управлінської діяльності. Обґрунтовано доцільність врахування специфічних особливостей функціонування корпоративних формувань в аграрному секторі економіки України, що базується на результатах поглибленого аналізу їхніх внутрішніх сильних і слабких сторін, а також оцінювання зовнішніх можливостей і загроз середовища діяльності з метою ефективної адаптації суб'єктів аграрного бізнесу до динамічних змін ринкових умов та посилення конкурентних позицій. Розвинуто методичний підхід до оцінювання рівня корпоративного управління суб'єктів аграрного бізнесу, який передбачає здійснення експертного оцінювання підприємств та об'єднань за набором факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, а також подальший розрахунок узагальненого показника рівня розвитку корпоративного управління, що дозволяє забезпечити гнучкий та комплексний аналіз стану й результативності діяльності суб'єктів, а також обґрунтувати напрями підвищення ефективності корпоративного управління. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що основні пропозиції дисертації можуть бути використані при удосконаленні процесу розвитку корпоративного управління в менеджменті суб'єктів аграрного бізнесу.

2. The dissertation is devoted to solving a complex scientific task of substantiating the theoretical, methodological and practical principles of identifying and implementing economic and organizational and legal principles of corporate governance development in the management of agrarian business entities. The theoretical and methodological approaches to the formation of corporate governance have been systematized and generalized with further clarification of its essence for a deeper and comprehensive understanding of the fundamental concepts of this area. The specific features of the development of corporate structures of agrarian business and the formation of corporate relations between internal and external participants have been revealed in order to take into account the features of corporate governance mechanisms and systems. The trends in the development of corporate formations in the agrarian sector of the economy of Ukraine have been analyzed to ensure their effective adaptation to the conditions of dynamic changes in the internal and external environment. Ways of improving the organizational structure of management and the model of the production and management structure of corporate formations with the use of a process approach aimed at increasing the systemic integrity of

corporate governance in agrarian business entities have been substantiated. The methodological principles for determining the level of corporate governance have been improved in order to provide expanded opportunities for their practical application in the activities of domestic enterprises—subjects of agrarian business. Methodological approaches to the formation and application of the risk management subsystem by subjects of agrarian business have been developed, which will contribute to minimizing risks in the process of corporate governance. The process of forming corporate governance has been rationalized with the use of econometric modeling, focused on achieving the predicted results of the activities of subjects of agrarian business. The conceptual principles for the development of corporate governance of subjects of agrarian business have been substantiated, which include the definition, systematization and integration of organizational and legal forms of corporate structures, the formation and functioning of management bodies of corporate entities, the classification of types and definition of subjects of corporate relations, as well as the implementation of relevant models, codes, standards and mechanisms of corporate governance in order to increase the efficiency of the activities of agrarian enterprises. The scientific interpretation of the essence of the definition of "corporate governance" as a systemic integrity has been improved, which includes the following key components: management mechanisms of organizational, economic, socio-psychological and other nature; corporate forms of organizing the activities of economic relations entities and corporate governance models; a set of corporate relations focused on regulating the rights and interests of participants in corporate structures, the formation and effective use of corporate property due to a clear distinction between the functions of ownership and management; solving strategic and operational tasks; depersonalization of participants' contributions, which allows minimizing conflicts of interest and contributes to increasing the efficiency of management activities. The feasibility of taking into account the specific features of the functioning of corporate formations in the agrarian sector of the Ukrainian economy, which is based on the results of an in-depth analysis of their internal strengths and weaknesses, as well as an assessment of external opportunities and threats to the operating environment, in order to effectively adapt agrarian business entities to dynamic changes in market conditions and strengthen competitive positions, has been substantiated. A methodological approach to assessing the level of corporate governance of agrarian business entities has been developed, which involves conducting an expert assessment of enterprises and associations based on a set of internal and external environmental factors, as well as further calculating a generalized indicator of the level of corporate governance development, which allows for a flexible and comprehensive analysis of the state and effectiveness of the entities' activities, as well as substantiating directions for improving the efficiency of corporate governance. The practical significance of the research results is that the main proposals of the dissertation can be used to improve the process of developing corporate governance in the management of agrarian business entities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Береза Ю. О. Сучасні проблеми та етапи реалізації корпоративного управління аграрним підприємством. Вісник Хмельницького національного університету. 2018. № 6. Том 3 (264). С. 204-208. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-264-6\(3\)-204-208](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-264-6(3)-204-208)
- Береза Ю. О., Подьячев С. В. Трансформація моделей корпоративного управління в умовах цифрової економіки. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2021. № 9-10 (163-164). С. 3-14. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2021.09-10.01>

- Береза Ю. О., Гнатківський Б. М., Вітковський Ю. П. Вплив корпоративного управління на сталий розвиток підприємств. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. No 6. С. 66-71. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-6-13>
- Береза Ю. О. Особливості корпоративного управління в аграрному бізнесі. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 4. С. 420-424. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-68>
- Береза Ю. О. Ефективність корпоративного управління підприємством: забезпечення та виклики в агросфері. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9. № 4. С. 441-444. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-4-69>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U003477, 0124U001624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенчук Ігор Іванович

2. Ihor I. Senchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0025-8143

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орехова Альвіна Іванівна

2. Alvina I. Orehova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1016-3287

Додаткова інформація:

https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=BxPS4YcAAAAJ;ORCID:

<https://orcid.org/0000-0003-1016-3287>;Researcher ID: T-9847-2018;Scopus ID: 57203686539

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Тетяна Анатоліївна

2. Tetiana A. Vlasenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9515-2423

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маренич Тетяна Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маренич Тетяна Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Олена Смігунова

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна